

Terminal

 seko

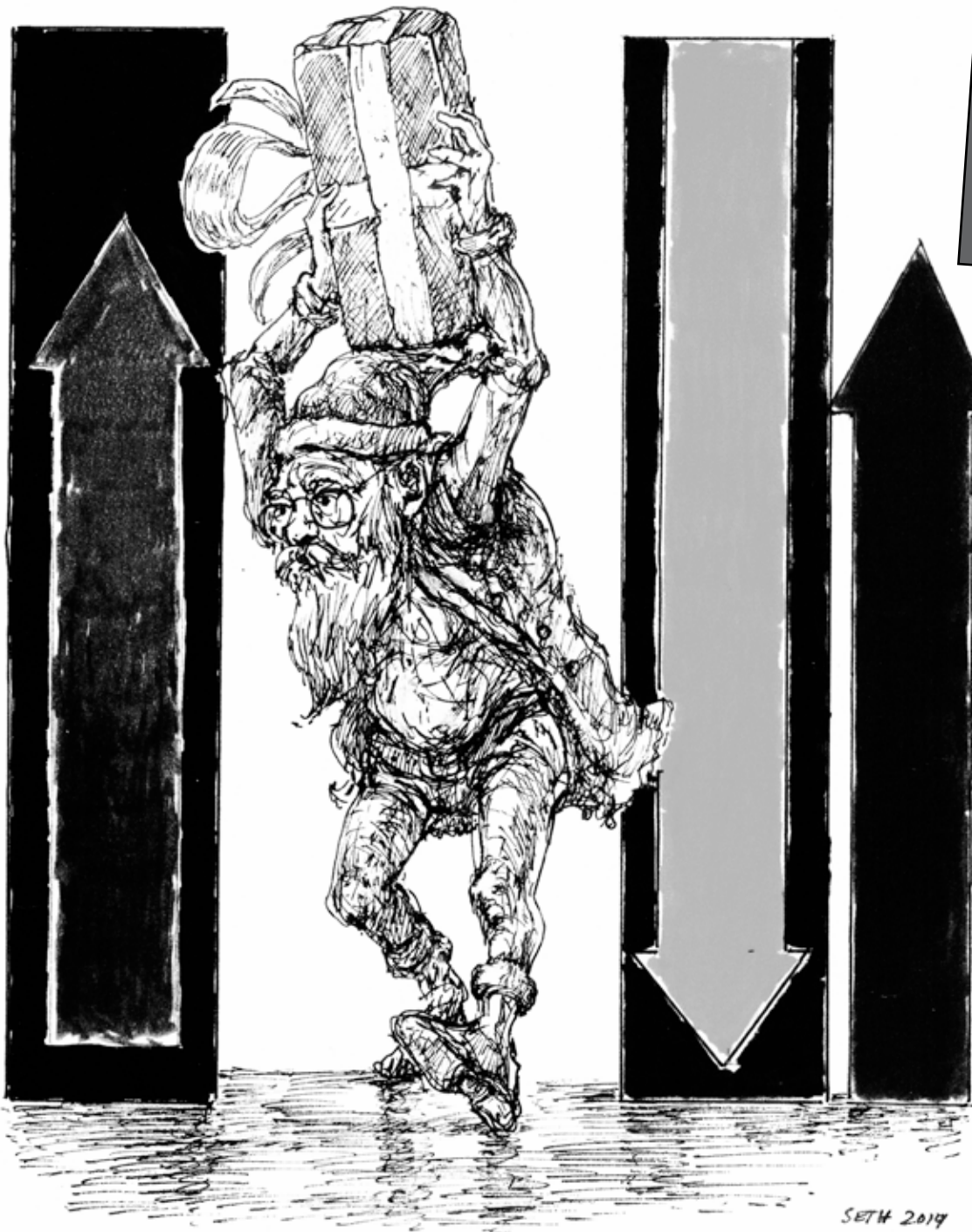
FACKTUELLT

SEKO post • Klubb Årsta Postterminal

• Nr 4 / December 2014

- ÖVERLEVER TOMTEN KONJUNKTUREN ?

**Klubb Årstas
styrelse
önskar alla
medlemmar
en God Jul &
Gott Nytt ÅR!**

Årstaklubben på internet:
www.sekoarsta.se

Facktuellt nr 4/2014

Facktuellt ges ut av Seko Klubb
Årsta Postterminal.

Red : Janne Skog
Tel: 0104-365 461
jan.skog@bredband.net

Red: Åke Anevad
Tel: 0104-363 894
akeanevad@gmail.com

Red: Eva Brattström
Tel: 08-656 77 99
eva.brattstrom@tele2.se

Red och Layout: Rickard Skoog
alfaskop@gmail.com

Redaktör emeritus: Jan Åhman

Klubb Årsta Postterminal
Box 90 121
120 21 ÅRSTA

Klubbexp: Plan 3
Tel: 0104-365 322
Ordförande: Jan Gebring
Tel: 0104-365 322

SEKO Stockholm
Box 1032
171 21 Solna
Tel: 0770-457 900

A-kassan
Tel: 08-678 00 00

En mörk november – både ute och inom Posten.

När man så här i Juletider blickar tillbaka på november kan man lugnt konstatera att vädret inte varit så här mörkt och dåligt i manna minne. Men inte bara vädret har varit bedrövligt utan även de signaler som nu sänds ut från Postens ledning. Uppenbarligen är det så att vår nya vd uppfostrats i en ekonomistisk nyliberal marknadsanda à la USA där människor har en klart underordnad betydelse. Någon sentimentalitet eller empati finns det inte plats för. Att skicka ut en julhälsning innehållande en devis som ger associationer som inte är särskilt angenäma känns inte heller bra. Kan möjligen bero på en viss historielöshet.

Otillständig konkurrens

Håkan Ericsson har varit väldigt tydlig i att organisationen ska innehålla mer deltid, mer bemanningsföretag och entreprenörer vilket går stick i stäv mot Sekos strävan. OK, Postens ekonomi som helhet är inte den bästa vilket måste erkännas men brevdelen går fortfarande med en betydande vinst trots vikande volymer. När det gäller Logistik är dock vinstmarginalen tveksam och har så varit i många år. Det som är bekymmersamt är att brevsidan får hålla hela koncernen under armarna och därmed pådyvlas oemula ekonomiska krav vilket resulterar i arbetsförhållanden som inte är acceptabla. Ett annat om möjligt ännu större bekymmer är det otillständiga konkurrensförhållandet gentemot andra aktörer och då framförallt Bring City Mail som kostar Posten oerhörda summor varje år. För mig är det helt obegripligt att våra politiker låter detta fortsätta år ut och år in.

Hot om delade vakter ...

Att volymerna minskar är ju något de flesta kan förstå och att kostymen måste anpassas därefter är också förstäligt men balansen mellan en dräglig arbetsmiljö och att kunna klara verksamheten med en god kvalitet måste ändå upprätthållas. Ekonomin måste ställas i relation till dessa parametrar. Vad är det för människosyn som präglar verksamheten?

När det gäller förhållandena på vår egen terminal så målas det upp en del hotbilder som man faktiskt kan hålla sig för skratt inför. Delade vakter och uppsägningar på heltid för att återanställa på deltid är en del av de idéer som man bollar med. Vad man tänker genomföra är dock oklart i nuläget. Vad vi kan förvänta oss är nog i alla fall försämringar i schemalaggningen. Vi kan säkert också förvänta oss neddragningar på en del andra sätt än rena personalneddragningar.

... och påtvingad deltid

Framåt våren flyttas de sista volymerna som Rosersberg ska hantera vilket betyder att vi måste minska personalstyrkan. Vår förhoppning är att vi då får ett antal omplaceringsplatser dit. Hur många och på vilka procent står än så länge skrivet i stjärnorna beroende på i vilken utsträckning personal följer med från Uppsala och vilka ekonomiska krav som ställs på Rosersberg. Hur som helst är min kvalificerade gissning att vi kommer att hamna i en övertalighetssituation vilket i sin tur innebär att omställningsavtalet måste öppnas dock efter att man tittat på omplaceringmöjligheter Posten kommer säkert att hantera omställningsåtgärderna på ett strikt ekonomiskt sätt d.v.s. så billiga lösningar som möjligt.

Julen är ju en glädjens och hoppets högtid men mycket av det bidrar inte Posten med.

Trots detta bistra budskap önskar vi inom Seko våra medlemmar än GOD JUL.

Janne Gebring

Janne Gebring är ordförande i Klubb Årsta.

Låt skinnskallarna vara kvar på Årsta!

På en av de första kortinfomötena efter semestern fick vi information om att Skinnskallarna skulle flyttas till Rosersberg. På min spontana fråga om varför, fick vi beskedet att Terminalens Konst tillhör Statens Konstråd, och att beslut om var de olika verken ska finnas inte ligger på Årstas bord. På något sett känns denna förklaring som väldigt tidstypisk. Beslut som på olika sätt berör oss i vår vardag, fattas numera ofta på andra nivåer och i andra forum än tidigare. När vi ställer frågor och kommer med motargument hänvisas vi till andra nivåer och andra rum. Ett diffust pekfinger upp mot taket, himlen eller Gud Fader, följs av en kommentar om att andra bestämmer i frågan. Det blir allt vanligare och dödare effektivt kreativiteten och sprider en allmän känsla av passivitet och likgiltighet omkring sig.

Känner ni igen det?

Dubbla pass i videon! Inte vi och upp med pekfinger, det har beslutats högre upp. Dubbla maskinpass på GSM! Inte vi och upp med fingret, det har alla andra terminaler utom vi, så då ska vi också ha det.

Och så nu. Skinnskallarna ska flyttas till Rosersberg! Inte vi som bestämmer och upp med pekfinger, det har Statens konstråd eller någon annan bestämt.

Årstas skinnskallar fanns här från början och stod då i Restaurangen. Dom hör till terminalens historia, och ska vara

det även i fortsättningen, tycker jag. Om skinnskallarna kunde berätta historier om vad dom sett och hört från sin upphöjda horisont, skulle våra arbetsdagar verkligen berikas. Nybygge, ombygge, tillbygge, sammanslagningar, uppbrott, omorganisationer, nedskärningar och produktivitetprojekt. Berättelser om anställda och besökare som kommit och gått, och om alla som arbetat och slitit för att breven skall nå sina adressat.

Själv gillar jag dessa stora tysta Påskönsikten och brukar gå och hälsa på dom ibland när arbetet känns för trist och enahanda. Tyvärr har dom numera har förpassats längst ner i terminalens ena hörn bakom byggbråte och skräp. Vilket i sig är ett skandalöst dåligt sätt att behandla våra gemensamma konstverk på.

Men Rosersberg behöver väl också lite konstnärlig utsmyckning, tycker kanske en del. Jovisst! Självklart! Men Statens konstråd äger inte bara Årstas skinnskallar utan även konsten på Tomteboda i Uppsalaterminalen, får man väl anta. Dessa arbetsplatser kommer att försvinna helt och hållet när terminalerna läggs ner, och åtminstone Tomteboda har en hel del fin konst som säkert skulle kunna glädja Rosersbergs personal. Eller varför inte beställa ny konst av någon nu levande och aktiv konstnär för att ge lite liv åt nybyggnationen? Förr i världen brukade man avsätta 1 % av byggkostnaderna till konstnärlig utsmyckning, och en lite slant

borde man säkert kunna satsa.

Självklart ska våra skinnskallar vara kvar på Årsta. Ge dom sedan en bättre placering där fler kan se och uppskatta dom, och låt skallarna slippa släpas runt som ett par obekväma skräpkontainrar. Meddela Statens konstråd att vi uppskattar våra skulpturer och att deras närvaro är viktig för personalen. Vi vill ha dom kvar! Varför inte engagera personalen? Uppmuntra alla att komma med förslag på en bättre placering där fler kan njuta av dessa tysta ansikten. Låt oss återta en del av beslutsmakten till oss postisar!

Eva brattström

På bilden några av Årsta skinnskallarnas vänner: Ingrid Segerström, Susan Hedin, Margareta Karderud och Momotaz Kabir. Foto: Eva Brattström

Årstaröster julspecial

Lena de Pomian jobbar tvåskift

Vad anser du om Sekos upprop?

Bra! Jag har skrivit på.

Tänker du rösta i extravalet?

Vet inte om jag tänker rösta.

Vad tycker du om Postens budgetkrav på Årstaterminalen på 75 miljoner?

Har inget att säga om det, fick veta det nu av dig.

Vad är din favorit på juldorset?

Julskinkan

Alem G Micael jobbar på IRM

Vad anser du om Seko's upprop?

Bra! jag har skrivit på.

Tänker du rösta i extravalet?

Yes!!!

Vad tycker du om Postens budgetkrav på Årstaterminalen på 75 miljoner?

Inte bra för oss. Det betyder också att kvaliteten blir ännu sämre än nu och det är farligt för Posten på sikt.

Vad är din favorit på juldorset?

Lax och köttbullar

Segregation, safari till solsidan och Göran Greider

● Segregation i Sverige har en lång historia. Om man till exempel tittar på Sveriges behandling av resandefolk och romer så drabbades Kalderash-gruppen i början av 1900-talet av utestängning från samhället. De blev tvungna att bo i tält eller i "zigenarläger" fram till 1960-talet. Den kommunala bostadsplaneringen var också tidig med att segregera. Redan under den svenska urbaniseringsprocessen i början av 1900-talet byggde man medvetet för att hålla isär olika boendegrupper. Den tendensen har fortsatt fram till i dag. I Sverige har vi två segregerade bostadsområden. Ett för rika och ett för fattiga. Allmännyttiga bostäder förvandlas till bostadsrätter. Vem köper dem? De som har jobb och kan låna pengar. Det får till följd att fattiga och rika börjar bo på olika platser. Så uppstår segregation i ett samhälle.

Negativ uppmärksamhet

Men i dag när massmedia pratar om segregerade områden menar man förorterna där en majoritet av invånarna är invandrare. Det är inte konstigt att det finns många olika typer av sociala problem i dessa områden. Många ungdomar har inget jobb, socialen ger inte den hjälp den borde ge. Skolor har blivit som lekstugor. Människor som bor i dess områden får regelbundet negativ medial uppmärksamhet. Journalister försöker ständigt bevisa att de som bor där är ett problem i stället för att skriva om de många positiva krafter som finns.

Klassklyftor

Svenska journalister talar sällan om effekterna av nedmonteringen av den offentliga sektorn och den ökande arbetslösheten i Sverige. Jag tror att de avsiktligt undviker att prata om sambandet mellan problemen i förorterna och dagens nyliberala politik. Större delen av media är borgerlig och det är ju dagens borgerliga politik som gör att problemen ökar i de utsatta områdena. Problem som förknippas med rasism och inte med dagens klassklyftor. Här hjälper journalister indirekt den politik som har gjort många av oss fattiga och sjuka.

Överklassafari till Solsidan

Det var två år sedan "Förbundet allt åt

alla" ordnade en "Överklassafari" till Solsidan. Där bor bara rika människor. Vilka hus och båtar de äger! De rika upprördes över safarin. Men när journalister skriver och endast nämner det som är negativt i de fattiga förorterna då är det OK

Också ett problemområde: Strandvägen i Stockholm.

för den rika segregerade klassen. Jag tycker att "Förbundet åt alla" gjorde en bra sak när de ordnade resan till det rikaste området i Stockholm. Det var god idé att människor fick chansen att se hur segregerade de rika i Solsidan är. Solsidan ligger i Nacka. Har du själv varit där? Om svaret är ett nej då rekommenderar jag dig varmt att besöka Solsidan. Då märker du tydligt att vi fortfarande bor i ett klassamhället. Arbetare och kapitalister.

Göran Greider

Här får ni läsa Göran Greiders dikt om Solsidan. Den är vackert skriven och jag har läst den hur många gånger som helst. Jag gillar Greider. Han är en av få intellektuella som inte har sålt sig. Tack Göran! Du finns med oss och försvarar våra rättigheter.

SEGWAY TO HEAVEN

Vad är det för fel på människorna på Solsidan?

Varför är det så tyst i de här kvarteren?

Kameror övervakar det stora huset med sjöutsikt

och jag vet: jag har kommit till en problemförort.

I varje samhälle är det de rika och välbeställda

Som är den största problemgruppen.

Men det är allvar nu: Vi kan inte ha det så här.

Vi kan inte ha så många rika samlade på ett ställe

För då vet vi att fattiga samlas på ett annat ställe.

Den stora båten ligger översnöad på tomten.

De ville nog ge sig av men de kom aldrig någonstans.

Nyvalet

Nu kommer snart ett nyval att utlysas och valet kommer att hållas den 22 mars 2015. Vi har fått några månader på oss att förklara Alliansen och SD:s arbetarfientliga politik för svenska folket. Vi ska prata om vår ideologi - det vill säga en rättvis fördelning av tillgångarna som finns i vårt Sverige. Det är bästa receptet för dem som vill vinna valet och bygga ett rättvisare samhälle.

Jag hoppas att vi efter valet kan påbörja avskaffandet av alla segregerade områden i vårt samhälle.

God jul och ett rött nytt år!

Masood Punjabi

är sorterare på Årstaterminalen.

Not. Kalderash eller kelderash är en romsk grupp som tillhör vlxromska grupper rent historiskt och språkligt. Vlxromerna har en historia som är bunden till området Valakiet som fanns i öststaterna, bland annat i Rumänien. När slaveriet upphörde i Rumänien, började gruppen röra sig över hela världen. De första Kelderash-romerna kom till Sverige i slutet på 1800-talet.

Sveriges Riksdag - En lekstuga?

Man kan verkligen fråga om inte Sveriges Riksdag förvandlats till en lekplats där folkvalda betar sig som frustrerade barn. Barn som när dom inte får exakt sin egen vilja igenom börjar kasta sand i stället för att lösa problemen.

Med ålder och erfarenhet kommer mognad och insikt i verkliga livet, men det är mer tveksamt hur insiktsfullt och moget det är i Riksdagen.

Stefan Löfven har sträckt ut en hand, så väl innan som efter valet, till de borgerliga partierna för att finna en möjlighet till ett blocköverskridande samarbete som tar ansvar för landet. Ingen av allianspartierna har velat diskutera detta. I stället väljer dom att lägga en gemensam oppositionsbudget vilket är det som öppnar för Sverigedemokraterna (SD) att fullt ut ska kunna använda sin vågmästarroll.

SD:s besked till Svenska folket var tydligt när dom meddelar att dom kommer att fälla varje budget som inte tar hänsyn till deras främlingsfientliga politik.

I valrörelsen lovade SD bland annat att sänka pensionärsskatten, satsa på äldre vården, höja a.-kassan, förbättra sjukvården och förbättra järnvägsunderhållet.

Genom en omröstning i riksdagen visar dom, trots vallöften, att välfärden är helt underordnade invandrarfrågorna. Detta i en tid när åtta år med en moderatledd regering lett till av Sverige är det land där klyftorna mellan fattiga och rika växer allra snabbast i världen.

När budgetramarna är beslutade i Riksdagen sker konkretiseringar i utskotten. Själv sitter jag i trafikutskottet och där är innebörden av den blåbruna budgeten att 1,2 miljarder till järnvägsunderhållet uteblir. I utskottet låter SD meddela ”att det kan vi inte acceptera utan vi vill gärna se ett ökat järnvägsunderhåll” – Det som SD precis röstat emot!

SD använder härvid demokratin som murbräcka mot just demokratin för att skapa Kaos. Med 13 procent av väljarna bakom sig tar man sig friheten att försöka sätta dagordningen för att Svensk politik ska blir mer främlingsfientlig och mer rasistisk på bekostnad av viktiga välfärdsreformer. Härvid kan man inte liknas vid ett oskyldigt barn som kastar sand. Detta är snarare så som antidemokrater och fascis-

ter betett sig i alla tider.

Effekterna för uteblivet järnvägsunderhåll kom direkt: 150 Sekomedlemmar varslas på Infranord!

Konsekvensen av allianspartierna och Sverigedemokraternas beslut kommer bland annat att vara:

- A-kassan kommer inte att höjas
- Utförsäkringarna i sjukförsäkringen blir kvar
- Inget höjt underhållsstöd till ensamstående
- Ingen sänkt skatt för pensionärer
- Ingen ny satsning på bättre arbetsmiljö
- Ingen höjd grundnivå i föräldraförsäkringen
- Fas 3 blir kvar
- Ingen 90-dagar garanti för unga
- Inget hög bostadstillägg för pensionärer

Tydliga satsningar för trygghet på arbetsmarknaden och för en bättre välfärd kommer inte att kunna genomföras trots att väljarna med alla tydlighet visade att de inte längre hade förtroende för den politik som den tidigare minoritetsregeringen, ledd av Moderaterna, stod för.

Teres Lindberg

Som det ser ut blir den nyval den 22 mars. Vårt land har hamnat i en ohållbar situation. Vi har opposition som på grund av bitterhet över väljarnas dom i september inte klarar av att på ett moget sätt ta ansvar för landet.

*Vi behöver all hjälp vi kan få: Engagera dig för ett rättvisare Sverige, hjälp till och sprida information och material på arbetsplatser och i sociala medier och viktigast av allt: **Se till att gå och rösta den 22 mars!***

Teres Lindberg (s)

Riksdagsledamot och Sekomedlem

Årstaröster julspecial

Hans Eriksson Natt SN2

Vad tycker du om Sekos upprop?

Jag ställer mig bakom det.

Tänker du rösta i extravalet?

Ja, naturligtvis kommer jag att göra det.

Vad tycker du om Postens budgetkrav på Årstaterminalen på 75 miljoner?

Att gå ut med ett budgetkrav som inte går att uppfylla är inte ett seriöst budgetarbete.

Vad är din favorit på julbordet?

Winter Ale tillsammans med sonens honungsgriljerade revbensspjäll är inte dumt.

Härskartekniker

Jag läste nyligen i tidningen *Arbetsliv* om olika härskartekniker mellan oss människor, dels på jobbet men också privat. Vi, människor gör vårt bästa för att vara demokratiska men misslyckas ju i bland, genom olika föreställningar och olika psykiska bagage som följer oss genom livet. Vi vill vara perfekta men misslyckas. Och de flesta av oss vill nog bli sedda genom empatins milda glasögon, förlåtna av vår medmänniska och betraktade igen som den sympatiska person, man tycker sig vara innerst inne. Det är fundamentalt, men hur fungerar det i arbetslivet?

Att diskutera härskartekniker på en arbetsplats är ett känsligt ämne och att på allvar prata om härskartekniker, som en dialog mellan arbetstagare och arbetsgivare, förekommer väl knappast, åtminstone inte på en arbetsplats som Årstaterterminalen. Det borde det göra.

Det handlar ju om vår arbetsmiljö, det som brukar kallas den psykosociala arbetsmiljön och därmed trivseln på jobbet. En fråga som i denna, lönsamhetens tid, verkat tappat fokus. Vilket är märkligt. En nöjd arbetare är ju, som vi alla vet, en lönsam arbetare.

I tidningen *Arbetsliv* citeras bl.a en företagskonsult som jobbat med organisationsutveckling i 15 år och som nu skrivit en bok i ämnet.: Camilla Ländin.

Hon menar att det är arbetsgivare och chefers ansvar att lyfta frågan och efterfrågar en manual, en metodbok som borde finnas på varje arbetsplats. Hon delar upp härskartekniker i sju lätt kåserande grupper. Något förenklat men kanske ändå tänkvärdt:

Offerkoftan: Även kallad martyrmotoden -finns i alla grupper och pratar om hur mycket hon eller han har att göra för

att få andras sympati, inte för att slippa jobba. Offerkoftan kan styra gruppen genom att beklaga sig. För de flesta är detta omedvetet.

Tidsmetoden: Tiden används som metod för att tysta någon. Du är för ung, du är för gammal, nya kollegor är för oerfarna, äldre har kört fast i gamla hjulspår o.s.v.

Projiceringsmetoden: Framförd kritik vänds tillbaka till den som har sagt det. Personen får skulden för det hon eller han själv klagat på.

Hierarkimetoden: Chefen fattar beslut utan att samverka. De i lägre position använder metoden för att slippa göra någonting. "Vad kan lilla jag".

Komplimangmetoden: Svårt att genomskåda och kan förväxlas med feedback. Du som är så snabb vis tangenterna, kan inte du skriva protokollet? eller "Du som är så stark, är du snäll och bär min väska"

Stereotypmetoden: Exempelvis att "män kan inte göra två saker samtidigt" "kvinnor är yra som höns" eller att kvinnor tilldelas typiskt så kallade kvinnliga uppgifter.

Relativisering: Härskaren förminskar något som personen berättat: ja, allt är ju relativt, men... Sedan kommer det som föringar berättelsen.

Troligen har Du träffat på de här teknikerna, både hos andra människor och hos dig själv. Men det är först när någon sätter det i system som man kan kalla det för en härskarteknik. Många använder härskartekniker omedvetet för att nå ett visst resultat, få en viss effekt. Och även om det

är omedvetet känns det hos den som blir utsatt. Det kan gälla dig och mig, unga mot gamla, män mot kvinnor, kvinnor mot män, chefer mot anställda.... Det behövs inte vara uppifrån hierarktiskt men kan ändå styra en grupp eller en person. Men ofta på ett eller annat sätt i ett tilltalande klimat.

Och om det är en arbetsledare eller chef som drivs av detta begär blir det ju extra komplicerat. Att inkludera sina medarbetare på alla nivåer," att synliggöra", är ju en bra chefs starkaste tillgång, som tyvärr inte, i denna ofullkomliga värld, alla våra ledare och chefspersoner lever upp till. Och att inkludera är, som sagt var, på sikt lönande för företaget. När det gäller chefer med härskarteknik som makt-språk, menar Camilla Ländin, så måste arbetsgruppen hitta andra vägar, som att ta upp det som en generell situation. Då brukar människor känna igen sig själva. Hennes synpunkter och ideer om begreppet härskartekniker är delvis skrivna med målgruppen kontors - personal i sikte men mycket kan nog översättas till industrigolvet som arketyper och i specifika situationer.

Är du i en situation där du känner dig utsatt för trakasserier av en överordnad och inte hittar den väg som beskrivs ovan, vänd dig till en chef högre upp, som förhoppningsvis är förstående. Får du inget gehör eller känner ett obehag inför ett sådant steg vänd dej till en förtroendevald i din lokala Seko – sektion, som är till för dig även i sådana frågor och som gärna hjälper till med råd och stöd.

Seth Schuwert

Seth är arbetsmiljöansvarig i sektion 1 & 2

Årstaröster julspecial

Syarif Usman, Natt SN1

Vad tycker du om Sekos uppprop?

Jag tycker det är bra att vi äntligen reagerar på alla försämringar vi hela tiden drabbas av.

Tänker du rösta i extravalet?

Ja det kommer jag att göra men jag tycker inte det är bra med ett dyrt extraval. Det är tyvärr mycket käbbel och lite samarbete bland politikerna just nu.

Vad tycker du om Postens budgetkrav på Årstaterterminalen på 75 miljoner?

Jag tycker det är dåligt. Hur ska vi behålla kvalitén om vi minskar personalen så kraftigt? Det är tokigt. Vi kontrollstämplar lådor men vi stämplar inte frimärken längre.

Vad är din favorit på julbordet?

Lax, ägg och potatis är gott.

Våra kära företagsledare ...

● *Dagens Arbete* publicerade den 5 november en artikel om företagets kostnader för att lägga ner produktionsenheter i olika länder. Sverige är ett av de billigaste länderna och därför ryker ofta de svenska fabrikerna när företagsledningarna ska omstrukturera. Våra svenska lagar och avtal som reglerar villkoren vid företagsnedläggningar är snällare mot företagen än i andra länder. Liksom – och det måste nog tilläggas – de svenska fackföreningarna. Nu finns det, vilket påpekas i artikeln, en (del)förklaring till att det förhåller sig så här. I Sverige har vi genom arbetslöshetsersättningen och olika trygghetsavtal haft ett bättre socialt skydd vid nerläggningar än i många andra länder. Problemet är bara att numera har detta skydd urholkats även i Sverige.

Troels Nielsen

I artikeln i DA intervjuas fackföreningsmän och en tidigare VD för Stiga i Tranås, Troels Nielsen. Av det de intervjuade säger och tidningens egna uppgifter framgår inte bara att det är billigare att lägga ner hos oss – dessutom är företagsledningarnas egna siffror opålitliga. Kort sagt visar de fram de uppgifter som passar det företagspolitiska beslut man har fattat. Företagspolitiken innebär till exempel att omställningskostnaderna och de politiska- och kundpolitiska påfrestningarna blir större om man lägger ner i exempelvis i Tyskland jämfört med i Sverige. Det är litet taskigt att komma till de svenska anställda och de svenska kunder som företaget trots allt kan ha med de argumenten; därför putsas man på den företagsekonomiska kalkylen så att det ser ut som att produktionskostnaderna är större i Sverige.

Civilingenjörer

Trots att det, som i några av de nu aktuella fallen, i verkligheten är tvärtom. Företagspolitiken innebär också sådant som den utbildning dessa chefer genomgått och vad de lärt sig av den. Många har en civilingenjörsutbildning i botten och där – liksom kanske även på Handelshögskolan? – får man uppenbarligen lära sig att stort är bra och litet mindre är dåligt. Därför ska man alltid sträva mot större enheter, till vilket pris som helst.

– Man ville slippa starka italienska fackföreningar och vilda strejker som ställer till ett

helvete för företagsledningen och som förordrar nedläggningen. Vilda strejker har effekt, företagen är mycket känsliga för den typen av aktioner, säger Troels Nielsen i intervjun på tal om nedläggningen av Stigas produktion i Tranås, och tillägger

– ... måste man ha en lokal ledning med hög personlig integritet. Tyvärr är det inte alltid så. Koncerner kan locka med miljonbonusar om den lokala ledningen verkställer nedläggningen. Det brukar fungera.

Flyget skulle bli navet

Troels Nielsen arbetade före tiden i Stiga hos svenska Posten. Han var bland annat chef för ett par av de stora sorteringsterminalerna och

därigenom även involverad i den strukturomvandling som inneburit att terminaler har slagits samman och flyttats runt. Det är en process som inleddes före Troels Niensens tid och har fortsatt sedan han lämnade Posten. Samma typ av kritik som han riktar mot de internationella företagen gäller för hur man har hanterat strukturomvandlingen inom Postens terminalnät. En tid drevs till exempel ett stort projekt som gick ut på att (i en första vända) sorteringsterminalerna i Karlstad - Västerås - Uppsala - Sth Tomtebodas - Norrköping skulle stängas och verksamheten flyttas till en ny storterminal på Arlanda; flyget skulle bli navet. Jag deltog själv som facklig representant i det projektet. Hela idén var och är enligt min uppfattning befängd, och några år senare gjorde man för övrigt en 180-graderssväng: nu är det järnväg som gäller och nya terminaler har därför byggts vid järnvägen, i Rosersberg och Hallsberg.

Hygglig insyn

Det positiva med Arlandaprojektet var att i det

fallet lät den dåvarande chefen, Bertil Nilsson, oss fackliga få en hygglig insyn i kalkylerna. Det jag såg gjorde mig en gång för alla övertygad om att man inte kan lita på de kalkyler som företagsledningarna presenterar. De är slarviga, ensidiga, tendentiösa. Det är egentligen förvånansvärt att det överhuvud taget går att driva några företag med den bristande räknekompetens som våra företagsledningar besitter! (Att många av dem saknar social och human kompetens är ju nästan ett axiom). Det gäller inte bara så uppenbara fall som Vattenfall utan även Posten liksom det aktuella exemplet Outokompo-Långban som DA skriver om. Det är en enorm kapitalförstörelse som pågår dagligen. I fallet med Arlandaterminalen lyckades några av oss som var fackliga på den tiden dra ut på projektet och till slut få ett stopp på flygäventyret. Sedan är det en annan sak att vi kastades av vagnen i slutskedet och man gjorde att par andra dumheter i stället.

Hölls undan

Företagsledningen, liksom de centralt fackliga, lärde sig också att till nästa stora terminalprojekt se till att vi lokalt fackliga hölls undan och besluten fattades under kuppertade former för att få igenom det man tänkt sig. Det är också en lärdom av de projekt som jag själv var med om under mina fackliga år: man får inte vara feg och bekväm av sig om man ska ha en chans mot företagsledningarnas alla påhitt. Vi som kämpade i Arlanda – och några andra liknande projekt – arbetade hårt, men så här efteråt var vi nog trots allt litet för snälla och fega i slutskedet.

Vi skulle ha tagit Troels Nielsen på orden och initierat några vilda strejker! Det kunde kanske ha räddat några terminaler och ett antal miljoner åt ett redan blödande företag. För att inte tala om det mänskliga lidande som kunde ha undvikits. Det bör man också tänka på! Även som facklig!

Jan Åhman

Länk till artikeln i *Dagens arbete*: Sök på Google, "Därför väljer företag att lägga ner"

Jag har skrivit spaltmetrar om de olika strukturprojekten inom Posten. Artiklarna finns ännu inte samlade, men många finns att läsa i de Facktuellt som finns tillgängliga på min hemsida, www.janahman.se.

Årstaröster julspecial

Pia Zetterberg rak eftermiddag

Vad anser du om Seko's upprop?

– Väldigt bra! Jag hoppas att arbetsgivaren blir riktigt nervösa.

Tänker du rösta i extravalet?

– Ja, jag tänker rösta.

Vad tycker du om Postens budgetkrav på Årstaterminalen på 75 miljoner?

– Inte bra för oss. Det känns som ett orimligt krav på oss om vi ska hålla kvaliteten uppe.

Vad är din favorit på julbordet?

– Rullsyltan

Rapport från Sektion Natts höstmöte

Scheman och Rosersberg på dagordningen

Årsta Sektion Natts höstmöte den 18 oktober samlade 50 medlemmar på restaurang Cardamom i hjärtat av Stockholm city. Gäst på mötet var Jan Gebring, Klubbens ordförande.

Scheman

Ordförande i Sektion Natt Jan Skog, öppnade mötet och hälsade alla välkomna. Mötet valde Jan Gebring till mötesordförande och efter sedvanliga inledande punkter på dagordningen så lämnade Jan Gebring över ordet till Åke Anevad som var föredragande under punkten "Scheman". Åke redogjorde för förhandlingarna med arbetsgivaren som utmynnade i två förslag till scheman för heltid natt. Det var en majoritet av 60 % som valde schema nr 1 vilket innehöll tre veckor med fem nätter i rad och nio natters ledighet.

Schema nr 2 valdes av 40 % som innehöll en variant med färre nätter i rad men då en kortare periods ledighet. Åke informerade kort om schemagruppens arbete och orsaken till att våra scheman måste förändras. Deltid natt och de som har delspension får också sina scheman ändrade. Anledningen till att scheman måste korrigeras är anpassningen till de nya tiderna i flödet och de nya transporttiderna samt att volymerna minskar, vilket gör att en anpassning måste ske inför den verklighet

Inbjudne klubbordförande Jan Gebring och nattsektionens kassör Åke Anevad redogör resultatet av nattens schemaförhandlingar

vi står inför, det digitala samhället.

Rosersberg

Nästa punkt på dagordningen var Rosersberg. Åke som också var föredragande under denna punkt informerade om de erbjudande om arbete på Rosersbergsterminalen som kommit ut. De som tackar ja till erbjudandet kommer att börja arbeta den 20/10-2014 på Rosersberg. Detta innebär att det behövs fler timmar under hösten på Årsta för att klara produktionen. Klubben kommer att förhandla med arbetsgivaren om hur timmarna ska fördelas. Åke

berättade att Klubben vill träffa en överenskommelse med arbetsgivaren om en bytesbank mellan Årsta och Rosersberg för att kunna skapa bra scheman och möjlighet till högre anställningsåtagande för så många som möjligt.

Allmän frågestund

Sista punkten på dagordningen, en allmän frågestund, inleddes med den viktigaste frågan, PostNords svaga ekonomi, vad kommer att hända med våra jobb? Kommer PostNord att följa LAS om det blir övertalighet och uppsägningar och hur

Tre nattare, Eva Pååg styrelsemedlem i nattsektionen, Roland Westin och Fredrik Berg

I förgrunden Anne-Helene Pettersson mötessekreterare och styrelsemedlem i nattsektionen och Mats Åke Fältström

kommer lagen att tillämpas? En oro för nya scheman med delade vakter? Kommer omställningsavtalet att öppnas med erbjudande om pension för dem som önskar om det blir övertalighet? Medlemmarna ställde många frågor om produktionen, nya tidsfönstret och nya tågtidtabellen, om arbetsmiljö och arbetsvariation, videokodningen samt om den kommande organisationsförändringen. Mötesordförande Jan Gebring och Åke Anevad samt Jan Skog besvarade frågorna och informerade om LAS och omställningsavtalet. Monica Lindberg informerade och besvarade frågorna om arbetsmiljö och arbetsvariation. Medlemmarna hade flera frågor som styrelsen ska ta till vår samverkan med arbetsgivaren.

Engagerade medlemmar

Efter en uppmaning till medlemmarna att närvara vid Klubbens budget möte 22/11-2014 då aktivitetsplanen och Klubbens budget ska beslutas och fastslås, avslutade mötesordförande Jan Gebring mötet och tackade för ett väl genomfört möte med många viktiga och bra frågor samt en mängd engagerade inlägg i diskussionen. Mötet avslutades med en god indisk buffé på restaurangen.

Anne-Helene Pettersson

*Anne-Helene Pettersson är ledamot i Årsta Sektion Natf
Foto: Daniel Lindberg*

Medarbetarna betalar priset för samhällsuppdraget

Vi har under hösten fått höra vår Seko-ordförande Alf Mellström prata om PostNords ekonomiska kris. Brevens fortsätter minska och takten beräknas öka under 2015. I år beräknas vinsten för Sverige bli mellan 600 och 700 miljoner kr, paket ungefär 15 miljoner och Danmark går med förlust. Danmark har kvar sina fastigheter som går att sälja för ett antal miljarder men de bör i så fall investeras klokt. De pengarna tar snart slut om inte verksamheten anpassas. PostNord beräknas få ett noll resultat nästa år om inget görs och då har vi inte råd att investera. Inga nya cyklar, mopeder, bilar och defintivt inga nya maskiner till terminalerna.

Absurda budgetkrav

I det här läget så kom budgetkraven på terminaler och regioner i början av december. Årsta brevterminal fick sina besparingskrav uppräknade med 50% från den nivå vi trodde det skulle landa på. Om allt ska sparas på personal så är det tveksamt att vi klarar våra kvalitetskrav och breven kommer att bli försenade. Att lägga budgetkrav som ingen tror går att genomföra utan betydande kvalitetsbrister verkar inte konstruktivt. Arbetsgivaren verkar desperat eller så chansar de bara och tänker att om vi ökar kraven så kanske de klarar några miljoner till. Nu ska påtalas att alla terminaler och regioner har fått så höga besparingskrav att det är svårt att förstå hur det ska gå till att minska kostnaderna på det sättet.

Slaktandet hotar utvecklingsarbetet

Den betydande risk som finns med att kräva besparingar som verkar ogenomförbara är att de ansvariga ger upp det seriösa utvecklingsarbete som finns och börjar lägga desperata förslag om att skära med slaktarkniven istället för att osthylva och slipa av kostsamma kanter. Speciellt då vår chef för PostNord Sverige vill ha detalj kontroll och hotar säga upp de chefer som inte klarar budgetkraven.

Ta hjälp av medarbetarna

Vad kan vi då göra? Jag tror fortfarande att vi kan göra verksamheten både bättre och billigare om vi släpper loss medarbetarnas kreativitet. Gör grupper av medar-

betare på alla nivåer som kommer med förslag på hur vi ska göra verksamheten billigare, flexiblare och effektivare. Vi kan vår verksamhet och får vi förtroende så kan vi göra en hel del. Det som krävs är att vi inte blir detaljgranskade uppifrån som om vi styrs av en orolig ledare från den gamla Sovjet tiden. Det tar bort all arbetsglädje och initiativ hos personalen. Det vi nu får är en organisation som är ännu räddare än förut. Chefer på olika nivåer kommer att säga att de klarar verksamheten och dölja de problem som finns. Det kommer att göra att vi går mot konkursens brant.

Så de stora frågorna jag ser är:

- Sluta med detaljstyrning av gammalt Sovjetmönster.
- Ge uppdrag med tydliga mål till grupper av medarbetare i alla delar av organisationen för att göra PostNord billigare, flexiblare och effektivare.
- Bygg in strukturer så våra chefer kan påtala de problem som finns i organisationen utan att behöva riskera att bli uppsagda för att de säger att Kejsaren inte har några kläder.
- Starta en diskussion om varför Paket delen inte får upp lönsamheten.
- Starta en serös diskussion om Danmarks delen som går med stor förlust.
- Börja tala med politiker på alla nivåer om att det är ett stort problem med PostNords konkurrens situation och att företaget inte får betalt för samhällsuppdraget.

Skriv på Seko Postens upprop

Seko Postens upprop till Politiker och företagsledning är en jättebra start. Skriv på och prata med alla ni kan om att förutsättningarna för PostNord måste ändras. Samhällsuppdraget kan inte fortsätta betalas av att PostNords medarbetare får försämrade arbetsmiljö och försämrade anställnings villkor.

Rösta i extra valet på det parti ni tror kan ge bästa villkoren till PostNord. Det är våra jobb som står på spel nu.

Åke Anevad

Årstaklubbens budgetmöte

• Ett fyrtiotal medlemmar hade letat sig till Årsta och klubbens höstmöte den 22 november.

Först på dagordningen stod som vanligt klubbens aktivitetsplan för kommande år. Mötet antog det förslag som funnits tillgängligt en tid på klubbexpeditionen.

Budgeten

Den föreslagna budgeten antogs. Klubbens inkomster beräknas 2015 uppgå till 205.000 kronor och utgifterna till

286.000 kronor. Det nätta underskottet på 81.000 kronor tas från klubbens kapital. Styrelsen förklarade att klubben nu börjat anpassa utgifterna till inkomsterna eftersom det stora kapitalet smält ihop på senare år. Därför krymps underskottet ytterligare i nästa års budget och styrelsen förvände att än kraftigare nedskärningar måste göras till kommande år.

Medlemsavgiften till klubben fastställdes till samma belopp som föregående år. Eftersom a-kasse- och förbundsav-

giften inte heller har ändrats blir den sammanlagda medlemsavgiften oförändrad.

Aktuella frågor

Janne Gebring och Åke Anevad från klubbstyrelsen och Monica Lindberg och Bo Ericsson från skyddsorganisationen rapporterade om Rosersberg, schemaförhandlingarna, den nya TFM-maskinen, förändringar i Storkunds organisation.

78 årstasorterare har hittills flyttat över till Rosersberg. 57 av dem är SEKO-medlemmar vilket bidrar till att klubbens medlemsantal minskar i snabb takt.

De längre kodnings- och maskinpassen diskuterades. Den längre tiden i videon gör att bristerna i utrustning och den dåliga ventilationen i videokodningsrummet blir än mer kännbar. Förslag har rests om att flytta videon till terminalkontorets lokaler.

Jan Åhman

Jan Åhman är pensionerad sorterare på Årsta och tidigare ledamot i klubbstyrelsen. Numera fristående skribent på www.janahman.se.

Aktivitetsplanen finns tillgänglig på klubbexpeditionen.

Klubbordföranden Janne Gebring öppnar mötet. Tv. Klubbens sekreterare Janne Skog.

Medlemsavgiften 2015

Medlemsavgiften per månad fr.o.m. den 1 januari 2015 i Klubb Årsta Postterminal.

Av-giftsklas s	Lön	A-kassa	Förbund	Klubb	Avgift 2015
1	Introduktion	118	50	--	168
2	0-10999	118	50	--	168
3	11000-13999	118	180	32	330
4	14000-16999	118	206	37	361
5	17000-19999	118	237	37	392
6	20000-22999	118	257	37	412
7	23000-25999	118	273	37	428
8	26000 >	118	288	37	443
	Pensionär		42	10	52

Micke Ström redogör för kulturbudgeten.

Överst tv. Klubbkassören Peter Landberg, vice ordförande Åke Anevad och sekreteraren Janne Skog förbereder mötet. Mitten tv. Anita Segander från styrelsen. Th. HSO Bosse Ericsson. Nederst. Vice HSO och styrelseledamoten Monica Lindberg.

Demonstranterna samlas vid Slussen

En rutinerad demonstrant, Årsta terminalens egen Gerardo Berrios, integrationsansvarig i Seko Stockholm

LO:s förste viceordförande Tobias Baudin talar vid medborgarplatsen

Demonstration mot Rasism 13/12 - 2014

Över 1600 demonstranter hade samlats på luciadagen för att visa sin oro över Sverigedemokraternas valframgångar. Arrangörer var bl.a. LO, Kommunal, Ung Vänster och Seko. Demonstrationen startade vid Slussen och därifrån rörde sig fackeltåget mot Medborgarplatsen. Slagorden ekade bland söders gränder:

"Inga rasister på våra gator!"

Demonstration var välorganiserad och stämningen var lugn. Många var där för att manifestera mot rasism, kvinnoförtryck och orättvisor. Självtal var jag där

för att visa att det inte är okej att Sverigedemokraterna blev så stora i valet. Demonstranterna fick höra många bra talare. Självtal gillade jag vänsterpartisten Ali Esbatis tal. Han är en skicklig talare, mycket påläst och vet hur man ska elda upp massorna. Hans tal var laddat av rättviseseologi.

Ali Esbati och LO:s vice ordförande Tobias Baudin hade ett tydligt budskap och det var att vi alla ska rösta för en rättvisare politik. Det var bra sagt tycker jag.

Text och foto: Masood Punjabi

Demonstranterna tågar mot Medborgarplatsen

Fackeltåget gör sig redo för avmarsch mot Medborgarplatsen. Foto: Karin Rågsjö

Två av många antirasister

Två dagar och en natt

De flerfaldigt prisbelönta bröderna Jean-Pierre och Luc Dardenne har i flera starka filmer utforskat och beskrivit vår samtids Europa. Typiskt nog är de belgare, de lever i hjärtat av det EU där alla spår, men Tyskland rår. EU med sin ständiga, och växande, arbetslöshet – det är liksom en affärsidé med EU. Utom möjligen i Tyskland förstås, det är där som rikedomarna samlas. I Belgien är arbetslösheten "bara" kring 8 procent, ungefär som Sverige, men i länderna söderut stiger den och på några håll är den nu uppe i 25 procent och mer. Belgien är ännu ett välmående land om man jämför med länderna i EU:s periferi, men mycket är byggt på skulder och marginalerna för vanligt folk är knappa. Protesterna växer, när detta nummer av Facktuellt går i tryck har det nyligen genomförts en generalstrejk i protest mot åtstramningspolitiken.

Sonen

I *Rosetta* (1999) skildrade bröderna en unga arbetslös flicka som gör allt för att få ett arbete och kunna ta sig ur den misär hon lever i. *Barnet* (2005) kan sägas spela på samma tema. Lorna i *Lornas tystnad* (2008) är indragen i människosmugglingens iskalla Europa. I *Sonen* (2002) och *Pojken med cykeln* (2011) möter vi två unga pojkar som båda fått en hård start i livet. Jag tycker om alla deras filmer, om jag ska välja

en eller två framför de andra så blir det *Sonen* och den nu aktuella *Två dagar och en natt*.

En andra omröstning

I *Två dagar och en natt* möter vi Sandra (fint gestaltad av den franska skådespelaren Marion Cottillard) som, när hon efter en tids sjukdom ska återvända till sin arbetsplats, får veta att arbetskamraterna har röstat bort henne. Direktören har erbjudit 1.000€ i bonus plus tre timmar övertid varje vecka till var och en av de knappt tjugo anställda om de accepterar att hon får gå; de flesta har röstat för. Tillsammans med en av dem som stöder henne lyckas hon få tillstånd en andra omröstning. Inför den – hon har två dagar och en natt på sig – åker hon runt till arbetskamraterna och försöker övertala dem att ändra sig. I några fall lyckas det, i andra inte. Folk sitter med dyra lån på sitt hus, barnens utbildning kostar pengar, 9.000 kronor i handen är mycket pengar för den som har många hål att stoppa dem i, osv. Hon har själv en besvärlig situation: blir hon arbetslös tvingas familjen att flytta från huset tillbaka till en av socialens lägenheter. Hon är på väg att ge upp och återfalla i den depression som har hållit henne borta från jobbet en tid och hon försöker t.o.m. att ta sitt liv. Hon överlever och en av dem som har sagt nej till henne ändrar sig, en ung kvinna som

lämnar det nya fina – belånade – huset och mannen som har tvingat henne att säga nej. Med sina sista krafter söker Sandra upp de återstående arbetskamraterna.

Valresultatet

Det hjälper inte, det blir en knapp majoritet för bonusen. Hon kallas upp till chefen, som, trots valutgången, erbjuder henne fortsatt anställning. Valresultatet blev ju så jämnt och nu vill han ena personalen. MEN, hon får börja först om sex månader därför att då löper en tidsbegränsad anställning ut. Där som här räknas inte de tidsbegränsade. Den man det gäller är emellertid en människa av kött och blod och han är en av dem som har ändrat sig och röstat för henne, trots risken att själv inte få fortsätta. Tyst reser hon sig upp och går; ett sådant erbjudande kan hon inte acceptera.

Hon och hennes man och de andra som har stöttat henne har förlorat kampen. Men ändå inte. "Vi har i alla fall försökt", ungefär så säger hon när hon ringer upp sin man och berättar om resultatet.

– Ja, nu ska jag gå till arbetsförmedlingen och söka ett nytt arbete, säger hon med stolthet i den avslutande repliken.

Jan Åhman

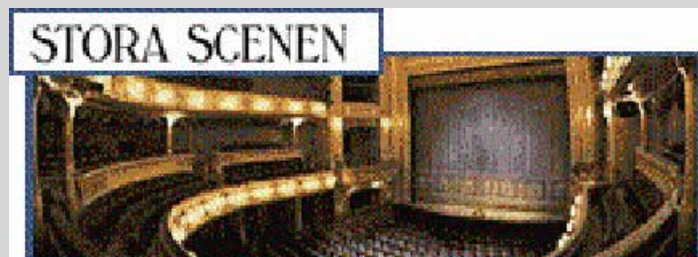
Jan Åhman är pensionerad sorterare och numera fristående skribent: www.janahman.se.

"Två dagar och en natt" har antagligen slutat att visas på biograferna när tiden ges ut. De övriga av bröderna Dardennes filmer finns på dvd och den här lär också ges ut. De brukar också komma på TV, men det kan dröja något år.

Teater för medlemmar i SEKO Klubb Årsta PT

DRAMATEN

Föreställningar på Stora scenens tredje rad gratis för SEKO-medlemmar.

Du kan gå på teater gratis!

SEKO Klubb Årsta PT har sex stycken Tredjeraden kort för teaterbesök på Dramatens Stora scen under säsongen 2014/2015.

Biljetter finns till följande föreställningar:

Måsen av Anton Tjechov

24/1, 31/1

Utvandrarna av Vilhelm Moberg

10/1, 11/1, 17/1

Johanna av Mirja Unge

3/1; 4/1; 10/1; 17/1; 18/1;
24/1; 25/1 & 31/1

Julkonsert med Romeo & Juliakören

26/12, 28/12

För upplysningar & bokningar:

Kontakta ditt SEKO-ombud, **klubbexpeditionen tel 0104-365 322** eller **Mohibul Ezdanikhan tel. 0104-365 394**. Du kan också boka och hämta biljetterna genom att besöka klubbexpeditionen. Dina biljetter kan även skickas hem per post.

Välkomna att boka biljett!

Klubb Årsta Postterminal

Stockholms Postens IK (SPIK)

Öppen för dig som arbetar inom Posten i Stockholm.

Föreningen har många idrottsaktiviteter på sitt program.

Medlemsavgift 150 kr/år.

Hemsida: www.spikinfo.se

Kontakt: Svante Olsson,
Årsta Nat

...

Stockholmspostens konstförening

Öppen för alla anställda inom Posten i Sth. Utställningslokaler på Tomtebodan och Årsta.

Medlemsavgift 250 kr/år. Du sätter in minst 100 kr/mån på ett konto hos föreningen, som du sedan köper konst för.

Kontakt: PO Brandeker,
tel. 072-923 83 32

Hemsida: www.postkonst.se

...

Postens konstförening i Stockholm

Öppen för alla anställda i Posten.

Vi ställer ut i Arken två ggr / år (maj och november) då konst lottas ut bland medlemmarna.

Medlemsavgift 100 kr/kvartal.

Kontakt: Jens Morin,
tel 010-436 56 82

Hemsida på Postens Intranät.

...

Avgift betald
Avgift betald
Taxe perçue
Taxe perçue
Sverige

Normalbrev
Normalbrev
AVS SEKO
Avs. SEKO
Klubbarsta Postterminal
120 2 ÅRSTA
120 2 ÅRSTA
Stockholm
Adressändring: se nedan!

Möte vid grinden.....

Jag går ännu en lång vandring på hembyns marker. Det är en stilla morgon med dimma och ett vackert, mjukt ljus, så bra att fota i. Det är med en stor glädje men också med ett visst vemod när alla minnena väcks till liv och ramlar över en. Jag tar bilder på ställen där jag plåtade för över fyrtio år sedan, och jämför. Ofta en trist historia eftersom så mycket har vuxit igen, övergivits eller älskats alltför hårdhänt med tunga maskiner som har kört sönder och huggit bort. Men i backarna vid Windholmen växer ännu hasseln och nu står löven, ja hela slänten, i gult. Vi är inne i de gula veckorna nu. Det är vackert och ännu vackrare blir det när jag litet senare hör nötkräkan, denna stiliga fågel, jag kommer att tänka på Sven Berthil Taube!, som alltid hördes under älgjaktstiderna när de flög från hässlarna upp mot den gamla skogen för att gömma sina nötter inför vintern. Nu är det mesta av gammelskogen borta, här som på de flesta andra ställen, och därför även nötkräkan. Men några finns alltså kvar! I skogskanten står en gammal bil inkörd, ett minne från kräftfiskets storhetstid, en av storbondmorans utrangeerade fläskdroskor. Det stod en till uppe på berget, men den åkte i sjön en natt för många år sedan. Nu är den sådär patinerat vacker som bilvraken blir när de får stå övergivna i skogen i många år; att fota skrotbilar har blivit en egen riktning inom samtidsfotografin och någon av bilkyrkogårdarna har tom blivit k-märkt! Den här bilen står ensam och påminner mest om hur stort kräftfisket en gång var, liksom byträtorner kring det och skvallret som

påstod att bondmoran gick ner till sjön med filten under armen tillsammans med A., ungkarlen från granngården. Detta byskvaller som nu sätts på pränt, med en viss skadeglädje måste jag erkänna eftersom de utpekade tillhörde fiendesidan i byn.

Morfar tittar in i kameran, på månaden när för fyrtio år sedan. Vi är på harjakt en septembermorgon 1974 och har tagit fikapaus vid en grind på gamla Sjöströms, som vi sade på den tiden. Idag står bara en

av stolparna kvar, tom och ensam, den andra är borta, liksom grinden och stängslet. Och morfar är död sedan 37 år. Jag möter en äldre kvinna vid grinden, hon är ute och går tillsammans med dottern och en väninna. Hon är ingift i byn, men har bott här länge och är intresserad av vår historia. "Jag tyckte jag såg en grön gubbe där borta vid landsvägen och jag undrade var han tog vägen, men här är du!", säger hon. "Direkt från Mars, jag landade i morse", skämtar jag tillbaka, och vi skrattar. Efteråt slår det mig att hon kanske tänkte på de "gröna

gubbar" som ryssarna skickade till Krim innan de tog över halvön? Då fastnar skämtet i halsen, men nu ska jag inte skriva mer om det i det här sammanhanget. Vi pratar om gamla minnen från byn, om hur det såg ut då, och nu, och enas om att det är synd att så mycket av de gamla körvägarna och stigarna och åkerlapparna har försvunnit – men vem ska ta hand om dem?! Jag är på väg mot den lilla sjön längst upp i byns skog och de berättar att de inte hittade dit när de gick här för något år sedan. Jag säger samma sak, att jag också hade svårt att hitta till sjön förra gången jag gick här. Efteråt, när jag har kollat i mina anteckningar, ser jag att det var för 21 år sedan. Så fort tiden går! De önskar mig lycka till och vi slutar detta glada samtal med att de i alla fall vet vart jag var på väg ifall jag skulle gå bort mig och man måste leta efter mig!

Jag hittar till sjön trots att mina minnesbilder inte alls stämmer med dagens verklighet. Jag passerar den lilla åkern, där en av Kilpoj-karna brukade passa. Den är helt igenvuxen, liksom de långa åkern intill där först Erland satt, vilket var rätt naturligt eftersom han bodde i det gamla stället en bit bort. Sedan blev Jimme utplacerad där, trots att han egentligen hade närmare till passen på andra sidan byn och brukade sitta där. Men nu hade han som ägde gården fått för sig att bara vissa i vårt jaktlag fick gå på hans marker och då var det bara att rätta sig efter det. Det är också en historia som borde berättas litet utförligare. Knappt någon tycks längre gå till sjön och därför är också

stigen dit försvunnen. Den lilla sjöboden står kvar, fast ingen fiskar i sjön numera. Jag och syrran gick hit med pappa en kväll för att fiska kräftor. När vi kom fram var det mörkt och vi ställde ifrån oss ryggsäcken på ett jordgetingbo. Det är vad jag minns av den utflykten; några kräftor tror jag inte att vi fick.

Nu är det en oktoberdag år 2014 och jag fikar i stillheten vid sjön. Det är så tyst i skogen en sådan här dag: Någon enstaka mesflock, några nötskrikor emellanåt, ibland en korp. Höststräcket över Ålands hav verkar inte ha satt igång än på allvar. Inga jakthundar hörs en vardag mitt i veckan, och knappast annars heller för den delen. Inte ens en skogsmaskin inom hörhåll!

Jag tänker på morfar, så många gånger som han gick här, och hur han hittade i alla skogar häromkring. Och den dagen för fyrtio år sedan när vi tog en paus i jakten och fikade tillsammans med Smen längs vägen på gamla Sjöströms och jag tog ett par bilder. Idag mötte jag några kvinnor från byn på samma plats som då.

Vid grinden. Som inte längre finns. Men ändå finns!

**Jan Åhman
fick sista
ordet**